

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci žalobce **H. T. L.**, státní příslušnost Vietnamská socialistická republika, zastoupeného Mgr. Vladimírem Soukupem, advokátem se sídlem Stodolní 835/17, Ostrava-Moravská Ostrava, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10.3.2015 č.j. OAM-304/VL-07-HA08-R2-2008, **o udělení mezinárodní ochrany,**

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra ČR **se zrušuje** a věc se mu vrací k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Česká republika **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. **Odměna advokáta** Mgr. Vladimíra Soukupa **se určuje částkou 12.342,- Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě ve lhůtě 60-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 10.3.2015 č.j. OAM-304/VL-07-HA08-R2-2008 žalované Ministerstvo vnitra České republiky žalobci neudělilo mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Po provedeném dokazování vzal žalovaný správní orgán za objasněno, že žalobce o mezinárodní ochranu žádá z důvodu obavy před návratem do vlasti, kde by mu mohlo hrozit uvěznění za porušení podmínek domácího vězení a z důvodu legalizace svého pobytu v České republice, neboť zde má manželku a nově narozeného syna.

Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu, ve které žalovanému vytýkal porušení ust. § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Zároveň žalovanému vytýkal porušení ust. § 12 a § 14a zákona o azylu, jelikož má za to, že splňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany a současně i porušení směrnice Rady 2004/83/ES a směrnice Rady 2005/85/ES. Na výzvu krajského soudu doplnil dřívější zástupce žalobce Organizace pro pomoc uprchlíkům jeho žalobu tak, že nesouhlasí se závěrem žalovaného ohledně „náhodné“ distribuce, byť i protirežimních letáků a že v jeho zemi původu nelze v tomto případě považovat za cílené uplatňování aktivit politického charakteru. Žalobce v této souvislosti poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, který v této věci zrušil předcházející rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě i žalovaného a zdůraznil, že na náhodnost nelze usuzovat jen z relativně krátké, přibližně 3 měsíční doby údajné distribuce, popř. z okolností, které, byť náhodně, stěžovatele (žalobce) k této činnosti přivedly. Žalobce tvrdí, že zastává konkrétní politické názory a pro jejich šíření byl nepohodlný státním vládním strukturám, které se proti němu rozhodly zakročit. Má za to, že tuto skutečnost v předchozím řízení řádně osvědčil. Dle jeho názoru mu proto měl být udělen azyl podle § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť ze strany státních složek vůči němu se jedná o zásah a pronásledování z důvodu uplatňování politických práv a svobod. Stejně tak považuje za nepřezkoumatelný názor žalovaného, pokud nedospěl k závěru, že žalobce mohl pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování pro důvody podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, tedy především pro zastávání politických názorů. Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí dále odkázal na dokument získaný od německého migračního úřadu, jehož vyžádání mu uložil Nejvyšší správní soud. V tomto rozhodnutí o probačním důvodu je uvedeno, že byl ode dne 1.4.2007 do dne 1.4.2009 pod probačním dohledem místní samosprávy z důvodu neuposlechnutí základní povinnosti vojenské služby a neplnění povinností, které mu byly zadány místní správou. Kromě toho, že žalobce nesouhlasil v této části s odůvodněním rozhodnutí žalovaného, uváděném na straně 9. Vytýkal žalovanému, že se vůbec nezabýval možnostmi, že odmítal podíl na vojenské službě z politických příčin, tedy v důsledku averze vůči politické realitě země původu a dopustil se tak porušení ust. § 50 odst. 4 a § 68 odst. 3 správního řádu. Za nesprávné považuje žalobce také to, že se žalovaný nezabýval jím tvrzenou skutečností, že mu probační dohled byl udělen z důvodu uplatňování politických práv formou distribuce zmiňovaných letáků, jejichž obsah směřovaný proti režimu byl v rámci pohovoru schopen uceleně popsat. Žalovaný se také nezabýval tím, že žalobce měl výkon vojenské služby odložen

z důvodu studia na vysoké škole, což svědčí o tom, že mu nemohl být uložen trest za porušení této povinnosti a to minimálně do doby, kdy byl vyloučen pro své politické aktivity. Žalobce se domnívá, že uložení probačního dohledu, dokončení studia na vysoké škole a znemožnění přístupu k zaměstnání je nepřiměřeným trestem za distribucí zmiňovaných letáků a je také v rozporu se základními lidskými právy jednotlivce. Závěrem své žaloby poukázal žalobce na skutečnost, že v současné době žije se svou manželkou a nezletilým dítětem na území České republiky a pokud by musel opustit Českou republiku, došlo by tak k přetrhání jeho rodinných vazeb a byl by připraven o možnost podílet se na výchově svého dítěte. Dle jeho názoru se v této souvislosti žalovaný nezabýval dostatečně možností udělení humanitárního azylu podle ust. § 14 zákona o azylu, stejně tak nesouhlasí s posouzením neudělení doplňkové mezinárodní ochrany.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření k žalobě uvedl, že popírá oprávněnost žalobních námitek, neboť neprokazují, že žalovaný porušil žalobcem citovaná ustanovení správního řádu či zákona o azylu. Žalovaný odkázal na obsah správního spisu, zejména na vlastní žádost o udělení azylu a použité informace o zemi původu, výpovědi žalobce a na samotné vydané rozhodnutí, přičemž postupoval v souladu s příslušnými právními normami a procesně správným způsobem. Pokud by potíže uváděné žalobce související s distribucí protistátních tiskovin byly pravdivé, žalobce by nebyl po téměř měsíční vazbě pouze beztrestně propuštěn. Zprávy o zemi původu uvádějí, že protistátní aktivity jsou postihovány velmi přísně a jsou za ně ukládány vysoké tresty odnětí svobody. Žalobce sám uvedl, že proti němu nebylo vzneseno žádné obvinění, proto žalovaný jeho výpovědi nepřiznal žádnou důkazní hodnotu, když věrohodně neprokával, že by byl v zemi svého původu pronásledován za protistátní činnost. Stejně tak snahu žalobce o legalizaci pobytu v České republice nelze považovat za důvod pro udělení azylu a žalovaný v této souvislosti odkázal na zákon č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území ČR v platném znění. Žalovaný proto navrhoval, aby žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta.

Krajský soud provedl důkaz napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 10.3.2015 č.j. OAM-304/VL-07-HA08-R2-2008, připojeným správním spisem žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. s. ř. s. a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 s. ř. s.).

Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 8.4.2008. V této žádosti sepsané formou pohovoru odpověděl na otázku, kdy a z jakého důvodu opustil svou vlast, že tak učinil v červnu 2007. Když zemřeli jeho rodiče, potřebovali s bratrem z něčeho žít a orgány státní správy jim odmítaly vydat potřebné doklady k vyřízení práce. Neměli z čeho žít a nezbylo jim nic jiného, než prodat dům a hledat cestu jak z Vietnamu odjet. Když studoval na vysoké škole, setkal se s lidmi a autory materiálů, kteří psali o současném režimu ve Vietnamu, o diktátorském režimu, o korupci, která tam vládne a

jak jsou lidi závislí na známostech nebo penězích, aby mohli vůbec sehnat práci. Tyto tiskoviny byly považovány za protistátní a žalobce s těmito materiály souhlasil. Když je četl, pořídil si fotokopie a distribuoval je mezi studenty. Policie ho při této činnosti odhalila, byl zatčen a měsíc držen ve vazbě, poté mu byl přikázán nucený pobyt v domovském okrese, což znamenalo, že tento okres nesměl opustit bez policejního povolení. Kdykoliv obdržel předvolání na policii, musel se dostavit. Protože nemohl z okresu odjet, prodal dům po rodičích, zaplatil službám, které se zabývají vyřizováním víz a tak se mu podařilo odjet z Vietnamu. Odletěl přes Německo do Prahy, poté se s bratrem vydali vlakem do Německa, kde požádali o azyl. Bratr tam zůstal a jeho poslali zpět do České republiky 3.4.2008. Na otázku, z jakých důvodů žádá o udělení mezinárodní ochrany, žalobce odpověděl, že mu hrozí minimálně dvouleté vězení za jeho protistátní politickou činnost, i když ve skutečnosti to bylo prezentováno tak, že porušil zákon tím, že odmítal povinnou vojenskou službu. K této službě povolán nebyl, ale "oni to tak dělají". Oficiálně uvádějí jiný důvod trestního stíhání. Z obsahu správního spisu dále vyplývá, že s žalobcem byl proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 8.4.2008 a doplňující pohovor ve dnech 14.4.2008, 21.4.2008, 5.12.2008, 29.12.2010 a dne 12.4.2012 (obsah protokolů o pohovoru byl podrobně uveden v odůvodnění rozsudku Krajského soudu v Ostravě č.j. 63Az 3/2013-37 a krajský soud na ně jen proto ve stručnosti odkazuje). Dne 26.4.2013 vydal žalovaný rozhodnutí č.j. OAM-304/VL-07-HA08-2008, kterým nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Toto rozhodnutí žalovaný odůvodnil tak, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu dle těchto zákonných ustanovení. Žalovaný zhodnotil průběh předcházejícího správního řízení a dospěl k závěru, že žalobce o mezinárodní ochranu žádá z důvodu z obavy před návratem do vlasti, kde by mu mohlo hrozit uvěznění za porušení povinného domácího vězení a rovněž z důvodu legalizace svého pobytu v České republice po uděleném správním vyhoštění. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, který ji rozsudkem ze dne 10.9.2013 č.j. 63Az 3/2013-37 zamítl. K podané kasační stížnosti žalobce Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 29.4.2014 č.j. 5Azs 18/2013-75 zrušil rozsudek Krajského soudu v Ostravě i napadené rozhodnutí žalovaného a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení. Žalovaného v odůvodnění svého rozsudku Nejvyšší správní soud zavázal doplnit dokazování o zjištění, zda byla bratrovi žalobce udělena mezinárodní ochrana ve Spolkové republice Německo a k zajištění rozhodnutí o zákazu pohybu žalobce ve Vietnamu od příslušných německých orgánů. Ze správního spisu bylo dále zjištěno, že německý migrační orgán zaslal žalovanému sdělení ze dne 18.9.2014, v němž je uvedeno, že bratr žalobce L.H. H. požádal o udělení azylu v Německu v roce 2007 a jeho žádost byla odmítnuta. V prosinci 2009 opustil německé území a od té doby nemá německá strana žádné stopy, že by se vrátil do Německa. Je pravda, že předal nějaké dokumenty, asi o omezení pohybu ve Vietnamu pro L.H. T., tedy žalobce, oddělení v Borken. Přílohou tohoto sdělení byla kopie rodného listu žalobce a rozhodnutí o probačním dohledu. V tomto rozhodnutí se uvádí, že žalobce je v současné době pod probačním dohledem místní samosprávy z důvodu neuposlechnutí základní povinnosti vojenské služby a neplnění povinností, které byly zadány místní správou. Součástí správního spisu žalovaného jsou i informace o zemi původu žalobce, a to informace MZV č.j. 103424-13/2008-LPTP ze

dne 21.8.2008, zpráva MZV USA o dodržování lidských práv ve Vietnamu za rok 2009, informace MZV č.j. 106941/2011-LPTP ze dne 7.7.2011, informace Human Rights Watch z ledna 2011 a z ledna 2013, trestní zákoník č. 15/1999/QH10 ze dne 21.12.1999 novelizovaný v roce 2005 a 2009 – kapitola XXIII. týkající se trestní odpovědnosti za porušení mimo jiné i povinnosti základní vojenské služby a informace IOM z října 2012. V dalším průběhu řízení byly pak do správního spisu založeny další zdroje informací o zemi původu žalobce, a to výňatek z uvedeného trestního zákoníku - § 31 týkající se nevazební nápravy, zpráva Ministerstva vnitra Velké Británie ze dne 9.8.2013 pojednávající o vojenské službě, informace MZV č.j. 99311/2014-LPTP ze dne 16.4.2014 o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a po dlouhodobém pobytu v zahraničí, informace Human Rights Watch ze dne 21.1.2014, zpráva Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) z října 2012 s přehled vývoje ve Vietnamské socialistické republice od roku 2000 do 14.10.2013.

U jednání krajského soudu dne 14.4.2016 žalobce znovu uvedl, že letáky s politickým obsahem rozšiřoval na vysoké škole po dobu asi půl roku, v důsledku čehož byl z vysoké školy vyloučen. Šlo o vysokou školu obdobnou pedagogické fakultě. Po vyloučení ze školy se žalobce pokoušel opakovaně o zaměstnání a podnikání, které mu nebylo umožněno. Dále uvedl, že pokud je v rozhodnutí o probačním dohledu uveden důvod nenastoupení vojenské služby, pak pravým důvodem bylo opatření v souvislosti s šířením předmětných letáků. K tomu dodal, že ve Vietnamu nemohl odmítnout nastoupení vojenské služby, neboť žádné povolání k výkonu této služby neobdržel a jelikož byl studentem, proto vojenskou službu tehdy nastoupit nemusel.

Krajský soud především zdůrazňuje, že napadené rozhodnutí přezkoumal toliko v rámci žalobních bodů, tak jak byly uvedeny v podání zmocněnce žalobce ze dne 27.4.2015 (ust. § 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). V tomto podání byl především vyjádřen nesouhlas s konstatováním žalovaného, že „náhodnou distribucí, byť i protirežimních letáků v zemi původu, nelze v tomto případě považovat za cílené uplatňování aktivit politického charakteru“. Žalobce se naopak domnívá, že s ohledem na denní realitu v zemi původu a možnostem a schopnostem učinil maximum pro vyjádření a šíření svého politického názoru v té době a dle jeho přesvědčení se ze strany státních složek jednalo o zásah a pronásledování z důvodu uplatňování politických práv a svobod, a měl mu proto být udělen azyl podle ust. § 12 písm. a) zákona o azylu. Stejně tak nesouhlasí se závěrem žalovaného, který nedospěl k názoru, že by žalobce mohl pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování pro důvody uvedené v § 12 písm. b) zákona o azylu, tedy především pro zastávání politických názorů. Krajský soud tuto žalobní námitku považuje za důvodnou již se zřetelem k odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. 5Azs 18/2013-75 ze dne 29.4.2014, v němž se v odstavci 40 a 41 uvádí: „Dospěl-li v této souvislosti krajský soud ke shodě se žalovaným k tomu, že za cílené uplatňování aktivit politického charakteru nelze považovat „náhodnou distribuci letáků“, je třeba v souzené věci konstatovat, že na „náhodnost“ nelze usuzovat jen z relativně krátké (přibližně 3 měsíční) doby údajné distribuce, popř. z okolností, které, byť náhodně, stěžovatele

k této činnosti přivedly. K tomu stěžovatel ve svých výpovědích opakovaně uvedl, že jeho činnost nezahrnovala jen rozšiřování tiskovin, ale také výrobu jejich kopií. K této činnosti mělo docházet již od počátku roku 2006 v rámci organizované skupiny, k samotné distribuci tiskovin stěžovatel přistoupil až později, přičemž na této činnosti se měl mimo dalších osob podílet i bratr stěžovatele. Za těchto okolností nelze činnost stěžovatele považovat jen za ojedinělou a zcela náhodnou, a to i s přihlédnutím k tomu, že pouze 3 měsíční doba údajné distribuce tiskovin měla být ukončena zadržením stěžovatele. Na výše uvedeném nemůže nic změnit skutečnost, že stěžovatel podepsal každý z protokolů vietnamské policie o jeho výslechu a že v době jeho zadržení mu policejní orgány jeho domovského státu umožnily v době nekonání výslechu spánek, poskytovaly mu 3x denně jídlo, nemučily jej, popř. jiným než výše uvedeným způsobem jej nezastrašovaly a po cca měsíční vazbě byl propuštěn. Podpis protokolů stěžovatele je zcela irelevantní, za daných okolností nepředstavuje souhlas s jejich obsahem a skutečnost, že se k němu policejní orgány domovského státu během vazby chovaly relativně slušně, nic nemění na skutečnosti, že měl být pro svou politickou činnost omezen na své osobní svobodě zadržením a vazbou, jakož i následným zákazem pohybu spojeným s omezenou možností získat zaměstnání“. Je tedy nutno souhlasit s námitkou žalobce, že výše uvedený názor a závěr žalovaného (mimořádně stejný jako byl učiněn v předchozím správním rozhodnutí) je v příkrém rozporu s názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem, jehož shora citovaným rozsudkem byl zrušen jak rozsudek krajského soudu tak i rozhodnutí žalovaného, který je názorem Nejvyššího správního soudu v tomto rozsudku vysloveným, vázán (viz ust. § 78 odst. 5 a § 110 odst. 2, písm. a) s.r.s.).

Další žalobní námitkou žalobce bylo to, že žalovaný odkázal v odůvodnění svého rozhodnutí na dokument od německého migračního úřadu, v němž je uvedeno, že žalobce byl ode dne 1.4.2007 do dne 1.4.2009 pod probačním dohledem místní samosprávy z důvodu neuposlechnutí základní povinnosti vojenské služby a neplnění povinností, které mu byly zadány místní správou. Vytýkal žalovanému, že se vůbec nezabýval možností, že by se žalobce odmítal podílet na vojenské službě ze zmíněných politických příčin, tedy jako průvodní jev jeho averze vůči politické realitě země původu. Žalovaný se podle žalobce nezabýval vůbec tvrzenou skutečností, že mu byl udělen probační dohled z důvodů uplatňování politických práv formou distribuce zmiňovaných letáků, jejichž obsah směřovaný proti režimu, byl žalobce v rámci pohovorů schopen uceleně popsat. Žalovaný se také nezabýval tím, že žalobce měl výkon vojenské služby z důvodu studia na vysoké školy odložen, což rovněž prokazuje, že mu nemohl být uložen trest za porušení této povinnosti minimálně do doby, kdy byl pro své politické aktivity z vysoké školy propuštěn. I tuto žalobní námitku krajský soud hodnotí jako důvodnou, neboť, jak již bylo shora naznačeno, žalobce v žádosti o udělení mezinárodní ochrany odpověděl na otázku, z jakých důvodů žádá o udělení této mezinárodní ochrany to, že se do Vietnamu vrátit nemůže, protože mu hrozí minimálně dvouleté vězení za jeho protistátní politickou činnost, i když ve skutečnosti by to bylo prezentováno tak, že porušil zákon tím, že odmítal povinnou vojenskou službu. Povolán sice nebyl, ale „oni to tak dělají“. Oficiálně uvádí jiný důvod trestního stíhání. Jak vyplynulo z obsahu správního spisu, žalovaný se řídil závazným pokynem Nejvyššího správního soudu a opatřil si v rámci

dalšího dokazování předmětné rozhodnutí od německého migračního orgánu o probačním dohledu uloženém žalobci. V odůvodnění svého rozhodnutí pak tento důkaz pouze citoval, avšak nijak jej nehodnotil se zřetelem k námitkám, které žalobce uvedl již ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 8.4.2008. Zatížil tak své rozhodnutí vadou řízení spočívající v jeho nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů.

Jako nedůvodnou však hodnotí krajský soud žalobní námitku, že žalobci měl být udělen humanitární azyl ve smyslu ust. § 14 zákona o azylu, resp. doplňková mezinárodní ochrana s odkazem na ust. § 14 odst. 2 písm. d) téhož zákona. Tuto námitku žalobce odůvodnil tím, že v současné době v České republice žije se svou manželkou a dítětem a v případě opuštění České republiky by tak došlo k přetrhání jeho rodinných vazeb a byl by připraven o možnost podílet se na výchově svého dítěte. Realizace rodinného života žalobce souvisí s legalizací jeho dalšího pobytu na území ČR, přičemž tuto otázku řeší zákon č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců, jehož právních institutů mohl a může žalobce využít a jehož instituty nelze obcházet právní úpravou uvedenou v zákonu o azylu.

Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil pro vady řízení v souladu s ust. § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc mu vrátil k dalšímu řízení podle odst. 4 téhož ustanovení. V novém rozhodnutí bude žalovaný vázán názorem krajského soudu v tom, aby se vypořádal s výše citovaným názorem Nejvyššího správního soudu uvedeným v jeho rozsudku ze dne 29.4.2014 a s žalobcovými námitkami týkajícími se předmětného rozhodnutí o probačním dohledu.

Žádnému z účastníků nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, neboť v řízení úspěšný žalobce se tohoto práva výslovně vzdal (ust. § 60 odst. 1 s.ř.s.).

České republice nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, neboť tyto náklady vznikly na tlumočném, které ze zákona hradí stát (ust. § 36 odst. 2 s.ř.s.).

Ustanovenému právními zástupci žalobce byla přiznána odměna za zastupování žalobce v tomto řízení představující odměnu za tři úkony právní pomoci po 3.100,- Kč a tři režijní paušály po 300,- Kč a to v souladu s ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb., v platném znění a s připočtením daně z přidané hodnoty 21% v celkové výši 12.342,- Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to písemně, ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení

pokračování

-8-

61Az 2/2015

stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá
vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě dne 14. dubna 2016

**JUDr. Petr Indráček
samosoudce**